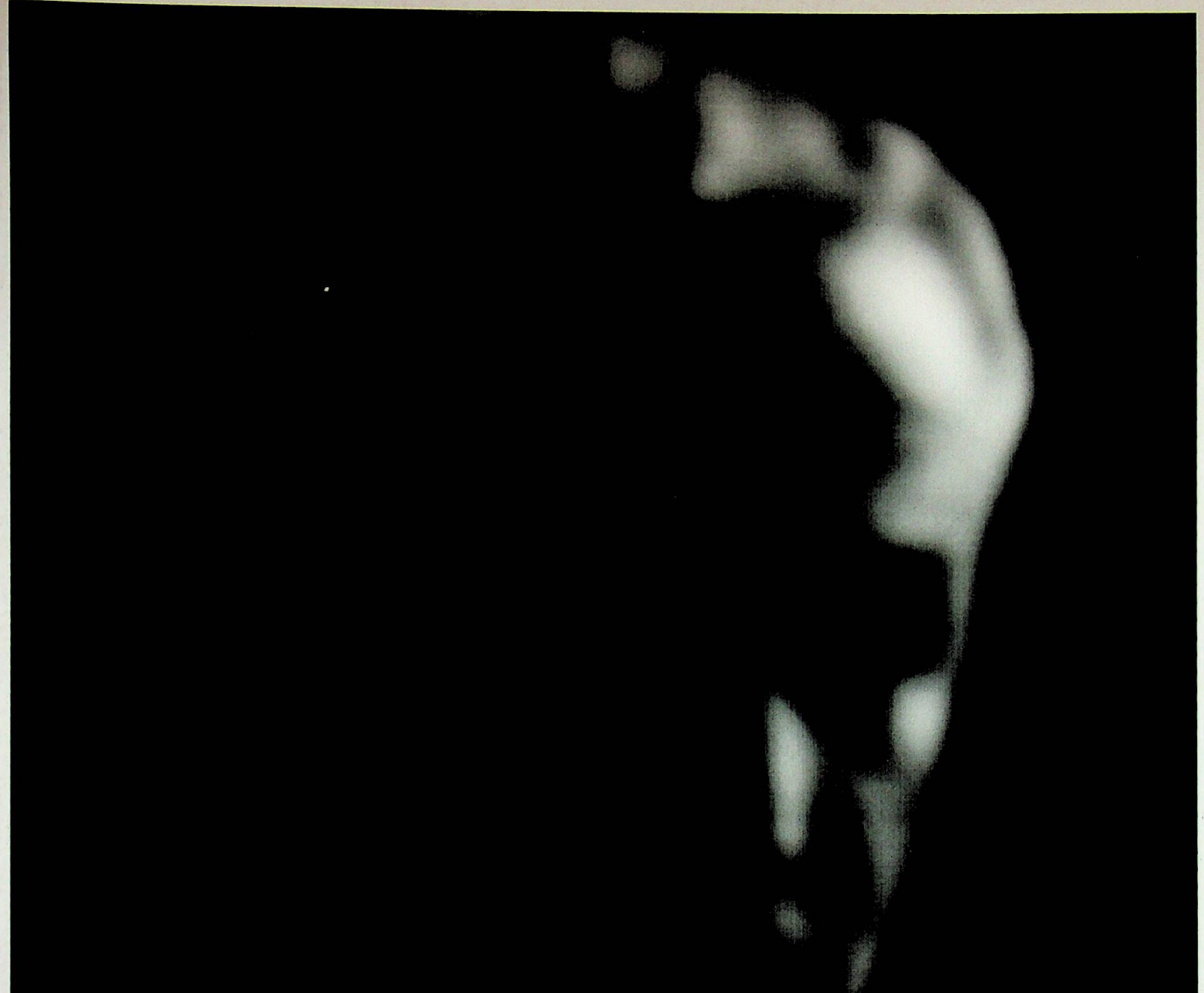




Mile Blaževič

10. veljače - 5. ožujka 2011.

Snažan naracijski potencijal nedeskriptivnih formi

Ivica Župan

Dva friza reljefa ostvarenih u terakoti – u prizemlju je postavljen friz bojanih i glaziranih terakota (raku), praćen crno-bijelim crtežima, a na katu friz crvenih monokromnih terakota praćen koloristički raskošnim gvaševima – čine najnoviji projekt kipara Mile Blaževića. Oba friza, među ostalim, čvrsto potvrđuju autorovo umijeće trodimenzionalna modeliranja i teksturalnosti reljefa, a friz glaziranih terakota istodobno ga iznova afirmira i kao zanimljiva kolorista.

U svim medijima u kojima se dosad oglašavao, Blažević je uspješno iznalazio odgovarajuću formu i priču, pa tako i u rakuu, mediju u kojemu se prvi put okušava. Istraživanje semiotičkih i komunikacijskih odlika zagonetnih oblika što ih podastire Blaževićev novi rukopis i njihovih međusobnih odnosa omogućeno je klasičnim postupcima reljefa, ali i potencijalom što ga pruža raku, posebice glazura i u toj tehnici postignut jedinstveni kolorizam.

Svjetonazor i govor ovoga kipara, dosad ponajviše poznata po sakralnim motivima, sada dolaze iz drukčije - svjetovnije - duhovne matrice i tematsko-morfološkog ishodišta. Neobični oblici napućuju krajolik dvaju frizova, crteža i gvaševa. Izlaze iz tame autorove imaginacije i spontano se šire površinom, ali ipak se čini se da ih neka privlačna sila usmjerava u kompozicijsko jedinstvo i frenetičan ritam. Moglo bi se reći da se ti likovi isprepliću tako da tvore čvrstu mrežu, čiji je beskraj čulno sugeriran kroz opću oživiljenost površine frizova i gvaševa. I uopće, šarm ovoga projekta u velikoj mjeri leži i u ravnoteži apstraktnog i figurativnog, u međuigri oblika i boja te u sugeriranoj ravnoteži između energije i materije, prostora i kretanja.

Geometrijski formati frizova napućeni su crtarijama, linijskim zapisima, izražajno snažnim krokijima, stiliziranim grafizmima, ideogramima koji se kolebaju između, primjerice, morfologije nadahnute organskim oblicima ili reminiscencija na primitivnu umjetnost. U svakom slučaju čine prividno kaotičan uzorak, a to enigmatično znakovlje nejasna semantičkog podrijetla u svojim vehementnim konstelacijama stvara prizore prepune dinamičnosti, bujnosti, uzgibanosti, pulsacije, uskipjelosti i titravosti. Snažni i zagonetni, ovi frizovi prepuni nedeskriptivnih jedinica apstraktnih formi, ali snažna naracijskog potencijala, stvaraju iskonski dojam vitalnosti i snage, svečani su i ozbiljni, ali istodobno i puni patosa i poetičnosti.

Premda je ovaj kipar i otprilike poznat po sklonosti redukciji, grafizmi su sada reducirani do samoga signuma, podsjećaju na raznobojne lavre ili mrljoliike gvalje, piktoگرامи su to čije je podrijetlo neutvrdivo, primjeri pseudofigurativna jezika jer variraju između simbola, dijagrama i kaligrafskih vježbi, aluzije su jednako na floru i faunu, mikro ili makro organizme, antropomorfne, homoidne ili tehnološki generirane forme. Frizove, međutim, odlikuje nepristajanje na to da naracija prevlada nad likovnošću i nad plastičkim konceptom. Kipar, dakle, ne pribjegava širokoj i razgovijetnoj naraciji niti čitljivim metaforičkim i simboličkim referencijama, nego fragmentarnu govoru, ali reljefe - utjelovivši im neku suštinsku simboliku - a priori ne lišava semantičkog potencijala.

Nova Blaževićeva morfologija dopušta našoj mašti da otkriva i rastvara ponuđene nam oblike, da ih doživljavamo i tumačimo na brojne načine. Oni doista u motritelju pobuđuju raznolike interpretacije, ali ni jedna od njih ne može biti sveobuhvatna niti potpuno uvjerljiva. Među inim tumačenjima ovaj grafizam dopušta i asocijativnu prepoznatljivost ljudske figure koja - u simbiozi s atmosferom u boji koja ga okružuje - postaje nositeljem autorove najintimnije poruke širokoga opsega fabulativnosti.

Motrimo li te signume kao nešto homoidno, oni otjelovljuju ikoničke referencije o sučeljavanju svega u pojavnom svijetu, trvljenju, biopatologiji, thanatičkom načelu razaranja, o vremenu koje sebe proždire u cikličkoj autodestrukciji i nadasve alegoriziraju društvenu kritiku svijeta u kojemu prevladava načelo nasilja. Znakovi su ostvareni u toplim i hladnim bojama, a činjenicu da se u glaziranu reljefu ni jedna boja ne izdvaja po broju pojavljivanja iščitavamo kao istinu da među živim stvorovima nema grupašenja, nego da je u svekolikom pojavnim svijetu svatko svakome vuk. Život je, dakle, neuravnotežen i nestabilan, neprestance razapet između krajnosti Erosa i Tanatosa: živimo u vremenu građenja i mrvljenja svijeta i njegovih stožernih načela.

Znakove, dakako, možemo iščitavati i drugim sitnozorem, primjerice u otklonu od opipljiva i vidljiva svijeta. Motrimo li ih na taj način, usredotočit ćemo se i na druge vrijednosti utjelovljene u frizovima - atmosferu, pokret što ga stvaraju likovi na njima i ritam integriran u tkivu friza ili gvaševa, a koje iščitavamo kao simbole dinamičnosti i frenetičnosti našega doba.

Gvaševi i crteži su, rekosmo, predtekst za reljefe, pa su reljefi, među ostalim, i dokazi preobrazbe crtačke i slikarske u kiparsku izražajnost. Slikajući gvaševe ili crtajući, Blažević zdušno rješava trodimenzionalne probleme koji ga zaokupljaju. Određujući se prema intrigirajućem kiparskom problemu na papiru i rješavajući ga, Blažević je drzak i prkosan, pa i duhovit - hvatajući se u koštac s trodimenzionalnim izazovom razmišlja slikarski, odriče se posredništva kiparskih konvencija i stereotipova, posebice nemilosrdno nasrće na samu kiparsku formu. S takvim pristupom brže iskoračuje iz osvojenih kiparskih prostora, a - što je najvažnije - rješenja postignuta u crtežu i gvašu utjelovljuje u trodimenzionalni medij, što je reljefima dalo poseban šarm. Tom pristupu Blažević zahvaljuje poziciju održavatelja i osporavatelja kiparske tradicije u našoj suvremenoj umjetnosti.

Jedinstveni dinamizam i kinetizam enigmatična grafizma i njegovih raznobojnih konturnih linija te dramatičnost sučeljavanja linija i boja, stvaraju intrigantnu pikturalnost, kromatiku i kromatske nijanse, intenzivne, senzibilizirane i kultivirane kromatske igre i akcente, postižući u konačnici dinamičan i ritmičan "pattern" snažna optičkog dojma. Posebnu draž daje sama upotrijebljena tehnologija koja kolorizmu daje profinjenu, „dimnjenu“ gamu.

Postoje i druge dimenzije i kvalitete Blaževićevih reljefa - mjesto im, primjerice, vidimo u stvaranju ambijenta i ugođaja kako u svjetovnim, tako i sakralnim prostorima - friz može biti premještan bilo gdje, a jedini je uvjet da ima dovoljno mjesta za njegovo širenje u prostoru.



Kompozicija
terakota
40 x 40 cm



Kompozicija / detalj
raku
80 x 40 cm

ŽIVOTOPIS

Mile Blažević rođen je 1954. u Maovicama. Osnovnu školu polazi u Solinu, srednju strojarско-tehničku školu u Splitu. Umjetničko obrazovanje započinje u Splitu, gdje je na Pedagoškoj Akademiji diplomirao likovne umjetnosti. Nakon toga upisuje se na Odjel kiparstva zagrebačke Akademije likovnih umjetnosti gdje 1984. diplomira u klasi prof. Ivana Sabolića, i čiju Majstorsku radionicu polazi do njezina zatvaranja 1986.

Danas je redoviti profesor na kiparskom odsjeku Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. Uvodeći brojne generacije studenata u osnove kiparstva, Blažević usporedo istražuje i brusi svoj samosvojni osobni izraz u vlastitom atelijeru (D. Glavan). Sudjeluje u natječajima za javne spomenike pri čemu vrijedi izdvojiti prvu nagradu na natječaju za Spomenik ramskim žrtvama 1992. i prvu nagradu na natječaju za spomenik Nikoli Tesli u Smiljanu 2006.

Djelo Mile Blaževića posvećeno je velikim temama duhovne povijesti (sloboda, čast, plemenitost, patnja, ljubav...). Iz rada na tim temama redovito su nastajali veliki ciklusi (vitezovi, raspeće, posljednja večera, put križa, dvoje...). U svojim skulpturama Blažević aktualizira pamćenje svijeta te se predstavlja kao kipar koji svjesno dolazi iz tradicije i koji u njoj stvaralački odgovorno ostaje. "Produhovljena jednostavnost" (D. Glavan) djela je ona dimenzija po kojoj tradicija kiparstva u njemu dobiva oblik suvremenosti. (M. Jozic) Nastojeći s podjednakim marom na manuelnim i metierskim kao i na spekulativnim i konceptualnim sastavnicama kiparstva, Mile Blažević izgradio je jedinstvenu poziciju održavatelja i osporavatelja tradicije bez čijeg je autorskog doprinosa nemoguće sagledati cjelokupnost suvremene hrvatske likovne produkcije.

SAMOSTALNE IZLOŽBE

- 1987. Zagreb, Galerija "Zagreb"
- 1993. Zagreb, Muzej Mimara "Rami, zemlji preblizu ljepoti i stradanju"
- 1994. Zagreb, Salon Galerije Karas "Pješak, konjanik i pad"
- 1995. Klanjec, Salon Antuna Augustinčića "Kraljevi zemaljski"
- 1996. Split, Pinakoteka Franjevačkog samostana Gospe od zdravlja
- 2000. Omiš, Gradska galerija
- 2001. Zagreb, Galerija ArtCentar
- 2004. Zagreb, Muzej Mimara
- 2011. Zagreb, Galerija Forum

SKUPNE IZLOŽBE

- 1984. Samobor, Likovna kolonija Lug
Zagreb, Galerija "Buljat", Izložba članova likovne kolonije Lug
Zagreb, Galerija "Vladimir Nazor", Izložba studenata ALU
- 1985. Zagreb, Tifološki muzej, Taktika 85
- 1987. Zagreb, Gradska vijećnica, Izložba natječajnih radova za izradu idejnog rješenja spomenika Augusta Šenoae
Tuzla, Biennale jugoslavenskog portreta
Bitola, Šesti triennale na suvremenata grafika
- 1988. Split, Biennale suvremene hrvatske grafike
Zagreb, Salon Izidor Kršnjavi, Izložba profesora Škole primijenjenih umjetnosti
Zagreb, Galerija Ulrich, Izložba sakralne umjetnosti
Eisenstadt, Hrvatska moderna sakralna umjetnost
- 1990. Split, Krešimirov salon, Biennale male plastike
- 1991. Zagreb, Salon Izidor Kršnjavi, Izložba profesora Škole primijenjenih umjetnosti
- 1992. Split, Umjetnički salon, Biennale slika i skulptura malog formata
Zagreb, Studio Galerije Forum, Umjetnici Vukovaru
Split, Pinakoteka Samostana Gospe od Zdravlja, Salon sakralne umjetnosti
Zagreb, Muzejski prostor, Jezuitski trg, Blago mostarske biskupije
- 1993. Zagreb, Muzejski prostor, Jezuitski trg, Hrvatski umjetnici za porušene crkve u trebinjskoj biskupiji
- 1994. Osijek, Galerija likovnih umjetnosti, Djela hrvatskih slikara i kipara
Gospi od utočišta
Zagreb, Gliptoteka HAZU, 5. triennale hrvatskog kiparstva
Zagreb, Salon Izidor Kršnjavi, izložba profesora Škole primijenjenih umjetnosti
Zagreb, Muzejski prostor, Jezuitski trg, 30. zagrebački salon

- 1996. Zagreb, Kabinet grafike HAZU, Triennale hrvatskog crteža Križevci, Međunarodna likovna kolonija Sv. Marko Križevčanin
Šibenik, Muzej grada Šibenika
Zagreb, HDLU, Izložba natječajnih radova za spomenik kralju Petru Krešimiru IV
Vareš, Umjetnička kolonija Kraljeva Sutjeska
Zagreb, Galerija Matice Hrvatske, Izložba članova kolonije Kraljeva Sutjeska
Mostar, Umjetnici za ranjeni Mostar
Zagreb, Gliptoteka HAZU, 6. triennale hrvatskog kiparstva
- 1997. Zagreb, HDLU, Pasionska baština
- 1998. Zagreb, Gliptoteka HAZU, Žrtve Bleiburga i žrtve Križnog puta
Zagreb, HDLU, 90 godina Akademije likovnih umjetnosti
Zagreb, Gradec, Izložba kiparskih rješenja za spomenik M. Marulića
- 1999. Slavonski brod, Likovni salon "Vladimir Becić", Branko Ružić i suvremenici
- 2000. Zagreb, Klovićevi dvori, Hommage Juliju Kloviću
Zagreb, Klovićevi dvori, Branko Ružić i suvremenici
- 2006. Zagreb, Galerija Klovicevi dvori "Novija sakralna umjetnost"
- 2007. Zagreb, Galerija Klovicevi dvori "Dalmatinska Zagora - nepoznata zemlja"
- 2009. Wien, Kunsterhaus "Ars Croatiae"
Zagreb, Muzej Mimara "Hrvatska božićna mapa"
- 2010. Zagreb, Muzej Mimara "Božić u djelima hrvatskih likovnih umjetnika"
Slavonski brod, Likovni salon "Vladimir Becić" - Akvarelistička kolonija "Sava"

POPIS RADOVA

1. Kompozicija, gvaš, 50 x 70 cm / 2010.
2. Kompozicija, akvarel, 50 x 70 cm / 2010.
3. Kompozicija, gvaš, 50 x 70 cm / 2010.
4. Kompozicija, gvaš, 105 x 50 cm / 2010.
5. Kompozicija, akvarel, 25 x 70 cm / 2010.
6. Kompozicija, gvaš, 50 x 70 cm / 2010.
7. Kompozicija, tuš / tempera, 50 x 105 cm / 2010.
8. Kompozicija, tuš / tempera, 50 x 70 cm / 2010.
9. Kompozicija, tuš / tempera, 50 x 105 cm / 2010.
10. Kompozicija, akvarel, 75 x 105 cm / 2010.
11. Kompozicija, raku, 80 x 40 cm / 2010.
12. Kompozicija, raku, 80 x 40 cm / 2010.
13. Kompozicija, raku, 80 x 40 cm / 2010.
14. Kompozicija, raku, 80 x 40 cm / 2010.
15. Kompozicija, raku, 80 x 40 cm / 2010.
16. Kompozicija, raku, 80 x 40 cm / 2010.
17. Kompozicija, raku, 80 x 40 cm / 2010.
18. Kompozicija, raku, 40 x 40 cm / 2010.
19. Kompozicija, raku, 40 x 40 cm / 2010.
20. Kompozicija, raku, 40 x 40 cm / 2010.
21. Kompozicija, terakota, 40 x 40 cm / 2010.
22. Kompozicija, terakota, 40 x 40 cm / 2010.
23. Kompozicija, terakota, 40 x 40 cm / 2010.
24. Kompozicija, terakota, 40 x 40 cm / 2010.
25. Kompozicija, terakota, 40 x 40 cm / 2010.
26. Kompozicija, terakota, 40 x 40 cm / 2010.
27. Kompozicija, terakota, 80 x 40 cm / 2010.
28. Kompozicija, terakota, 80 x 40 cm / 2010.
29. Kompozicija, terakota, 80 x 40 cm / 2010.
30. Kompozicija, terakota, 80 x 40 cm / 2010.
31. Kompozicija, terakota, 80 x 40 cm / 2010.
32. Kompozicija, terakota, 80 x 40 cm / 2010.



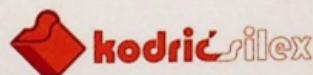
Kompozicija
tuš, tempera
70 x 105 cm



Galerija Forum, Zagreb
Teslina 16, tel. 01 48 10 710



Radovi pečenja i reduciranog paljenja izvedeni uz podršku



Izdavač / Publisher: Kulturno informativni centar, Zagreb, Preradovićeve 5, tel. 01 48 10 714, e-mail: kic@kic.hr, www.kic.hr; Za izdavača / For the Publisher: Goran Pavletić; Urednik kataloga / Editor: Milan Bešlić; Savjet galerije / Gallery Council: Stanko Jančić, Igor Zidić, Milan Bešlić, Ante Kuduz; Eugen Kokot, Andrej Smrekar, Dominique Narran; Likovni postav izložbe / Exhibition set-up: Milan Bešlić; Tehnički postav / Technical set-up: Josip Jurendić; Fotografija / Photography: Stanko Vrtovec; Oblikovanje / Layout: ArtDizajn, Zagreb; Lektor / Proof-reader: Helena Antić; Tisak / Printed by: Šolta, Zagreb; Naklada / Print run: 150; Zagreb, veljača 2011. Izložba je ostvarena sredstvima Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i šport Grada Zagreba i Ministarstva kulture Republike Hrvatske